

СА СВЯТАМ, ДАРАГІЯ СЯБРЫ!

ПРАЛЕТАРЫ І УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 31 (1029) ● ПАНЯДЗЕЛАК, 5 лістапада 1973 г. ● Цана 2 кап. ● Газета выдаецца з 1935 г.

БУДЗЕМ ВАРТЫМІ!

Дарагія сябры!
Мы падыходзім да знамянальнай даты — 56-й гадавіны Вялікага Кастрычніка. І сэрцы ўсіх савецкіх людзей поўняцца гонарам за сваю Бацькаўшчыну, якая за такі гістарычна кароткі тэрмін здзейсніла грандыёзныя пераўтварэнні ва ўсіх галінах эканомікі, культуры, навукі і выйшла на перадавыя пазіцыі ў свеце.

Камуністычная свядомасць, энтузіязм і незвычайная энергія ў дасягненні высакародных мэт, якія ставіць перад народам Камуністычная партыя, міралюбнасць і брацкая салідар-

насць заваявалі савецкім людзям высокі міжнародны аўтарытэт, сталі прыцягальным прыкладам для мільёнаў працоўных. Вось чаму Савецкі Саюз прызнан ва ўсім свеце апорай міру і бяспекі, гарантам свабоднага развіцця народаў, якія сталі на шлях незалежнасці. Красамоўна пацвердзіў гэта Сусветны кангрэс міралюбівых сіл, які нядаўна завяршыў сваю работу ў сталіцы нашай Радзімы Маскве.

Уступаючы ў 57-ы год эры Кастрычніка, мы не толькі ганарымся поспехамі, але і ясна ўсведамляем велічныя задачы,

якія патрабуюць нашай творчай працы, сканцэнтраванасці намаганняў, адказнасці і добрасумленнасці. Дык давайце з усёй энергіяй вучыцца, разгортваць навуковыя даследаванні, дабівацца новых дасягненняў у грамадскім жыцці, працоўным руху, на спартыўных арэнах!

Будзем вартымі свайго вялікага часу!

Са святкам, дарагія сябры!

РЭКТАРАТ
ПАРТКОМ
МЯСЦКОМ
КАМІТЭТ КАМСАМОЛА
ПРАФКОМ.

ГОСЦІ — УДЗЕЛЬНІКІ КАНГРЭСА

Сардэчна сустракаў шматтысячны калектыў універсітэта дарагіх гасцей — удзельнікаў Сусветнага кангрэса міралюбівых сіл, прадстаўнікоў Кубы, Індыі, Непала, Аўстрыі. Пасля сяброўскай гутаркі на прыёме ў рэктараце ў актавай зале адбыўся мітынг. Гасцей вітаюць рэктар універсітэта прафесар У. М. Сікорскі, Герой Савецкага Саюза, выкладчык кафедры марксісцка-ленінскай філасофіі М. Я. Зайцаў, студэнтка V курса філфака Л. Паленава, студэнт IV курса ФПМ Ісса Давары з Афганістана, загадчык кафедры фізікі паўправаднікоў прафесар В. Д. Ткачоў.

ВЫКАЗВАЮЦЬ ПАДЗЯКУ

Нядаўна камітэт камсамола універсітэта атрымаў пісьмо з Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, падпісанае сакратаром ССНМ педагагічнага інстытута г. Патсдама доктарам Фолькерам Полем. У ім гаворыцца:

«Ацэньваючы работу ўсіх студэнцкіх атрадаў у час трэцяга семестра 1973 года, мы можам паведаміць вам, што іменна атрад вашага універсітэта працаваў лепш за ўсіх у

нашым міжнародным лагеры ў Брандэнбургу.

Яшчэ раз мы дзякуем усім вам за праяўленую актыўнасць у палітычнай, культурнай, спартыўнай галінах, а таксама за высокую эканамічныя паказчыкі.

Гэта работа з'яўляецца сапраўдным укладам ва ўмацаванне дружбы паміж нашымі маладзёжнымі арганізацыямі, паміж Савецкім Саюзам і ГДР».

НАС ВІНШУЮЦЬ

Дарагія сябры! Мы сардэчна віншваем вас са святкам Вялікага Кастрычніка. Жадаем вам далейшых поспехаў у рабоце і вучобе.

Камітэт Саюза працоўнай моладзі імя Хо-Шы-Міна БДУ.

СВЯТКУЕ УНІВЕРСІТЭТ

Напярэдадні 56-й гадавіны Вялікага Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ва універсітэце праходзяць урачыстыя вечары, лекцыі аб слаўным шляху нашай Радзімы, гутаркі, сустрэчы з ветэранамі рэвалюцыі і працы, экскурсіі ў музеі. У актавай зале універсітэта арганізаван прагляд кінафільмаў «Ленін в Октябре», «Ленін в 1918 году».

ДА НОВЫХ ВЯРШЫНЬ

У перадсвяточныя дні ва універсітэце адзначана група студэнтаў за поспехі ў навукова-даследчай рабоце. Грашовымі прэміямі ўзнагароджаны шэсць студэнтаў біяфака, тры студэнты геафака, два фізікі, два з матфака і ФПМ, адзін філолаг.

Пачаўся адбор лепшых навуковых работ для прадстаўлення на ўсесаюзны конкурс гэтага навуцальнага года.

ВУЧЫЦЦА ВУЧЫЦЬ

У гэтыя дні студэнты-пяцікурснікі многіх факультэтаў праходзяць педагагічную практыку ў школах Мінска. Фотарэпартаж і матэрыял Л. Паленавай аб педпрактыцы філолагаў у 102-й Мінскай школе надрукаваны на 2-й стар.

З ВІЧАЙНАЯ студэнцкая раніца. Паступова пусцеюць калідоры. У студэнтаў II курса першай групы юрыдычнага факультэта сёння практычныя заняткі па гіс-

давай! Паслухаем!», — пачынае адказ. Расказаўшы пра дзейнасць Камінтэрна, грунтоўна акрэсліўшы прычыны яго роспуску, хлопец задаволены пазірае на таварышаў, маўляў, «бачыце, я

слушаюць студэнты цікавы расказ.

Потым зноў пытанні.

І зноў Уладзімір Васільевіч цяплява растлумачвае. «А як жа інакш?—кажа ён на перапынку. — Студэнты-юрысты вельмі дапытлівыя. Ім падаваў бяспрэчны доказ. І калі такі ёсць, яны запомняць яго добра». І дадаў: «А ў філосафаў!.. Вось дзе спрэчкі! Іншы раз там такую падставу падвядуць пад пытанне, што дэвіу дасяся. Цікава!».

Практычныя заняткі працягваюцца. Слушаеш адказы, меркаванні, і думаецца: «А што, калі б нам, вучням розных, выкладчыкаў гісторыі КПСС, сабрацца разам ды паспрачацца паміж сабой па якому-небудзь пытанню? Напэўна, вучні У. В. Кузьмінава паказалі б сваё ўменне палемізаваць».

Званок. Пажадаўшы поспехаў, выкладчык спяшаецца да іншых аўдыторый. Але спружына спрэчкі працягвае раскручвацца. Ужо на калідоры чуваць: «Што ты мне кажаш! Возьмем такі факт...»

Дарэчы, у нашай групе на другі дзень таксама практычныя заняткі па гісторыі КПСС. І на гэтую ж тэму.

Я ўжо падрыхтаваўся да іх сёння.

Г. МАРОЗАУ,
студэнт.

У НАВУКОВЫМ ПОШУКУ

Мабыць, кожны, хто рыхтуецца стаць ці ўжо стаў аспірантам па філосафскіх навуках, павінен пастаянна помніць выдому крылаты выраз, які выкарыстаў К. Маркс, падкрэсліваючы цяжкасць вывучэння філосафскай і эканамічнай навук: «Тут трэба, каб душа была цвёрдай, тут страх не павінен даваць парады». Гэты прынцып паклала ў аснову сваёй аспіранцкай дзейнасці Элеанора Румянцава, якая была накіравана два з паловай года таму назад з г. Гомеля ў мэтавую аспірантуру нашага ўніверсітэта. Выбраўшы складаную, але разам з тым перспектыўную тэму — «Інжынерна-матэматычны стыль мыслення і дыялектыка», яна ў поўнай меры выкарыстала

свае пазнанні ў інжынерыі і датэрмінова падрыхтавала дысертацию, атрымаўшы рэкамендацыю да абароны больш чым за паўгода да заканчэння тэрміну заняткаў у аспірантуры. Пасля яе работы растлумачваецца проста: Элеанора «захварэла» праблемай, працавала над тэмай, што называецца, не за страх, а за сумленне: яе можна было бачыць у рэспубліканскай бібліятэцы нават у няздзельныя дні.

Гэтак жа паспяхова справіліся са сваёй задачай аспіранты Павел Паўлічэнка і Ізяслаў Марозаў. П. Паўлічэнка даследаваў ролю суб'ектыўнага фактара ў навукова-тэхнічным прагрэсе (кіраўнік Э. В. Клэсава). Работа падрыхтавана ў тэрмін і рэкамендавана

да абароны. І. Марозаў выканаў дысертатыўную работу па тэорыі пазнання (суадносіны эмпірычнага і тэарэтычнага ўзроўняў) і атрымаў рэкамендацыю к абароне за некалькі месяцаў да заканчэння тэрміну навучання.

Паспяхова працуюць і іншыя аспіранты — Міхаіл Віннікаў і Юрый Шынкар, якімі кіруе загадчык кафедры прафесар В. І. Сцяпанавіч, які працуе пад кіраўніцтвам дацэнта А. У. Самускевіча ў галіне філосафскіх праблем фізікі, Васіль Сцепановіч, даследаванні якога прысвечаны філосафскім пытанням матэматычнай кібернетыкі.

Прыемна ўсведамляць, што ў навуку прыйшла здольная моладзь, поўная рашучасці памнажаць яе дасягненні.

М. ЖУКАЎ,
дацэнт кафедры
марксісцка-ленінскай
філосафіі прырода-
знаўчых факультэтаў.

У СПРЭЧКАХ— І СЦІНА

торыі КПСС. Пакуль няма выкладчыка, займаюцца хто чым.

Званок! Зашчоўкалі замкі сумак, на сталах паяўляюцца кнігі, шамаціць папера. Уладзіміра Васільевіча Кузьмінава вітаюць дружным уставаннем.

— Дык вось, — акідвае позіркаў аўдыторыю выкладчык, — сёння мы гутарым па тэме «Роспуск Камінтэрна». Хто жадае адказаць?

Хлопцы і дзяўчаты закруцілі галовамі, пазіраючы адзін на аднаго: хто адважыцца першым?

— Ну, — смеецца Уладзімір Васільевіч, — што ж так! Вы пачынайце!

— Я ж, здаецца, у мінулыя заняткі... — пацскае тоі плячыма, але, падбадзёраны таварышамі: «Давай,

заўсёды гатовы да адказу.

— Усе згодны з Васільём Капітанам? — пытае выкладчык, быццам незадаволены пачутым. — Можна, у каго ёсць асабістая думка?

— Я згодзен, — устае Іван Аленчык. — Але ёсць адно пытанне...

Вынік спрэчкі падводзіць выкладчык. Растлумачвае, у чым памылка В. Капітана. І пачынае раіць, як будаваць расказ, каб не збіцца з думкі, на што звярнуць увагу. І, падводзячы рысу пад размовай, пачынае свой аналіз-расказ. Ды як! Даходліва, зразумела, грунтоўна, падмацоўваючы доказы яркавымі прыкладамі. Хтосьці задае адно пытанне, чуюцца другое. І вось ужо выкладчык расказвае пра дзейнасць В. Брандта, кампартыі ФРГ. Уважліва

ЖУРНАЛІСТ ЧЫТАЕ ЛЕКЦЫЮ

У беларускага ваеннага журналіста, падпалкоўніка запаса, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны Івана Васільевіча Цітова багаты жыццёвы і творчы шлях. Ад Масквы да Вены прайшоў ён франтавымі дарогамі, затым работа ў ваенных выданнях, доўгія тыдні пошукаў герояў, дзесяткі нарысаў у розных беларускіх перыядычных выданнях і ў «Красной звезде». Цяпер І. В. Цітоў працуе ў Саюзе пісьменнікаў БССР. Яго

нарысы, карэспандэнцыі часта паяўляюцца на старонках газет і часопісаў.

Нядаўна Іван Васільевіч Цітоў выступіў перад студэнтамі IV курса факультэта журналістыкі. Ён расказаў, як асвятляецца тэма ваенна-патрыятычнага выхавання на старонках газет і часопісаў, падзяліўся сакрэтамі журналісцкага майстэрства.

І. СЦЯПУРА.

ПАДАРОЖЖА не за тры моры

старажытным горадзе Вялікагирнаве, Рыльскім манастыры XVII стагоддзя.

Усю Балгарыю з захаду на ўсход праехала група студэнтаў III курса геафака пад кіраўніцтвам дацэнта Ф. С. Фешчанкі за тры тыдні летняй вытворча-азнаёмленчай практыкі. Былі сустрэча з Сафіяй, з яе Рускім бульварам і саборам Аляксандра Неўскага, падарожжа па горных дарогах, мора і сонца на знакамітых «Залатых пясках». І галоўнае, для іх, будучы географамі, была магчымасць пазнаёміцца з надзвычай багатай і разнастайнай прыродай краіны. І сёння яны дзеляцца набытымі ведамі з сябрамі.

Гісторыка-эканамічны

агляд Балгарыі робіць Анатоль Аляхміовіч. А затым усе глядзіць дзяць фільм аб гэтай незабыўнай паездцы, зроблены студэнтам В. Раманавым. Гасне святло. На экране — зялёныя горы і гарачае сонца.

— Ой, дзяўчаткі, гэта ж мы, — чуваць аднекуль.

— Гэта — старажытная брукаваная вулачка аднаго з гарадоў... — каменціруе здымкі старагорта гуртка Віктар Гушча.

І няхай сабе за акном завывае вецер і ідзе снег, тут, у гэтым пакоі, вельмі ўтульна, а галоўнае — цікава. Няма «сухіх» дакладаў і справаздач. Напэўна, такім і павінен быць навуковы гурток!

Л. ДРУЗЕВА.

НА ЗДЫМКАХ Д. ЧАХОВІЧА:

- Урокі практыкантаў аналізуе метадыст Уладзімір Ігнатавіч Ляпешкін.
- Настаўніцкія клопаты і ў Жаны Бляхер, Жоры Кісялёва і Валодзі Васільевіча.
- Ля дошкі.
- Ідзе ўрок.

ВУЧЫЦА ВУЧЫЦЬ

На гэты раз мы прыйшлі ў школу ўжо не проста пачобнымі назіральнікамі, а пачынаючымі педагогамі, настаўнікамі. Мы — студэнты-пяцікурснікі філалагічнага факультэта. Чуласць і ўважлівасць нашага метадыста І. А. Рабчынскай, добрыя парады школьных настаўнікаў вельмі дапамагаюць нам.

Першае знаёмства са школай адбылося, дадзены першыя ўрокі. Напэўна, у кожнага з нас назаўсёды застануцца ў памяці радасныя і хвалючыя минуты самага першага ўрока: у Сашы Кажадуба — самы «пер-

шы Базараў» у 9-м класе, урок літаратуры ў 8-м класе — у Дзіны Краснай.

Цяпер школьныя будні, якія здаюцца звычайнымі — была цяжкая кантрольная па фізіцы, пяцікласнікі пішуць сачыненне «Восень», хадзілі на экскурсію ў асенні лес, — напаўняюцца для нас новым сэнсам.

Васіль Аляксандравіч Сухамлінскі пісаў: «Каб даць вучням іскрынку ведаў, настаўніку трэба ўвабраць цялае мора святла». Кожны з нас усе гэтыя гады вучобы ва ўніверсітэце рыхтаваўся да сустрэчы са школай, з дзецьмі. А сапраўдны настаўнік рыхтуецца да добрага ўрока ўсё жыццё...

Цяпер мы — выхаванцы будучага грамадзяніна і чалавека, а не проста «урокадацелі», мы адкрываем дзецім цудоўны свет літаратуры. І ад таго, як добра зможам мы гэта зрабіць, залежыць, якімі вырастуць нашы школьнікі.

У мяне на сталае сачынен-

ні шасцікласнікаў аб восені. Люда Савельева піша: «Вся земля устлана золотисто-жылтым ковром. Пышным і очень-очень мяккім. После школы побежишь в парк, бухнешься в эту увядающую постель, и так хорошо вдруг становится!». Оля Дубинская: «Осень! Это слово произносят с уважением и ребята и взрослые. Но особенно радуемся мы — грибки! Притихли на улицах детвора, но зато шумно стало в лесу от криков «Ау!». Так ребята любующая і захаллююцца асеннім святам цудоўных колераў прыроды, жывучы ў свеце казкі і фантазіі. І мы вядзем іх у гэты свет. Мы знаёмім дзяцей з самым добрым чалавекам — казачнікам Г. Х. Андэрсенам...

А што ж стаіць за ўрокамі, за адзнакамі?.. Твары рабят, ззяючыя, радасныя, калі пяцёрка, і заплаканыя, засмучаныя, калі тройка... І яшчэ шчырыя дзіцячыя душы, якія настаўніку неабходна не толькі вывучаць, але і будаваць. І ў гэтым — шчаслівая асаблівасць нашай прафесіі.

Л. ПАЛЕНАВА.

В І Н Ш У Е М !

Завяршэнне вялікай навуковай працы — свята не толькі дысертанта, але і ўсяго ўніверсітэцкага калектыву. І таму вельмі прыемна павіншаваць сёння вучоных БДУ, якія сустракаюць свята абаронай доктарскіх дысэртацый.

АН БССР на днях адбылася абарона доктарскай дысэртацыі «Пяняцце Іфрмацыі ў навуцы» дацэнтам кафедры марксісцка-ленінскай філасофіі Мікалаем Іванавічам Жукавым. Выступішыя апаненты высока ацанілі працу беларускага філосафа.

У Інстытуце філасофіі і права

30 кастрычніка паспяхова абараніў доктарскую дысэртацыю загадчык кафедры неарганічнай хіміі Вадзім Васільевіч Свірыдаў. Як адзначалася ў адным з водгукаў на яго актуальную работу, тое, што раней ўспрымалася як «дэ факто», нарэшце стала «дэ юрэ».

В. В. Свірыдаў, адзін з найбольш вядомых спецыялістаў па фотахіміі, за некалькі год стварыў на хімічным факультэце школу вучоных, якая карыстаецца ўсесаюзнай вядомасцю.

НА ЗДЫМКУ: В. В. СВІРЫДАЎ за работай.

Фота Д. ПРЭСА.

Трэці працоўны... Аб ім прыемна ўспомніць байцам будаўнічых атрадаў. Аб працы да сёмага поту, аб задзішэных гутарках і вячэрніх песнях, аб паходах, канцэртах, спартыўных сустрэчах.

Акрамя ўспамінаў і ўзнагарод, добрай памяццю застаюцца фотаздымкі. Вось гэтыя студэнт III курса беларускага аддзялення Рычард Саматыя зрабіў у будаўнічым атрадзе філалагаў «Буравеснік».

ПАГАСЦІЛІ У КІШЫНЁВЕ

Добрымі сябрамі сталі студэнты БДУ і Кішынёўскага політэхнічнага інстытута. Прафкомы гэтых вун намецілі шэраг мерапрыемстваў па развіццю і ўмацаванню сувязей, а таксама абмен дэлегацыямі.

Нядаўна актывісты прафкома БДУ і ансамбль танца «Крыжачок» чацвяры дні гасцілі ў сваіх малдаўскіх сяброў. Яны прысутнічалі на камсамольскай канферэнцыі інстытута, а затым «Крыжачок» прыняў удзел у канцэрце.

Потым былі знаёмства з горадам, яго памятнымі мясцінамі, цікавыя сустрэчы...

Цяпер мы чакаем гасцей з Кішынёва — дэлегацыю політэхнічнага інстытута.

ДЗЕНЬ ДОНАРА

Звыш 550 студэнтаў і аспірантаў пабывалі ва ўніверсітэцкай паліклініцы ў дзень донара. Так, студэнты Л. Новік з гістарычнага факультэта, Н. Шантыронак з біялагічнага, Л. Чыгілейчык і В. Кандрацюк з юрыдычнага і іншыя здалі кроў у сёмы раз. Па шэсць разоў былі донарамі студэнты В. Петрачэнка з гістарычнага, С. Емяльянаў з біялагічнага, В. Карпук з факультэта журналістыкі і іншыя.

Вялікую сям'ю донараў універсітэта папоўнілі звыш 300 чалавек, якія здалі кроў упершыню.

І. СЦЯПАНАЎ.

ТАК НАРАДЗІЛАСЯ ПРЫЗВАННЕ

Яшчэ ў школе Гена Вынаеў цікавіўся батанікай. Любоў гэта не была сузіральнай. Ён рана ўсведамляе, што захпляючы, таямнічы свет раслін можа быць пазнан толькі шляхам глыбокага, усебаковага даследавання. Цікавіцца Генадзь не толькі батанікай, але і геаграфіяй, геалогіяй, даныя якіх шырока выкарыстоўваюцца сучаснай батанікай. Пачынаючы з 5-га класа, Г. Вынаеў займаецца ў гуртку на Цэнтральнай станцыі юных натуралістаў, дзе адразу ж падключаецца да даследніцкай работы.

Разам са сваім сябрам, а затым і аднакурснікам В. Маўрышчавым ён атрымавае цікавы гібрид двух відаў кактусаў. Хутка базай яго батанічнай практыкі стаў Цэнтральны батанічны сад АН БССР. Тут ён заняўся даследаванням вывучэннем асобных відаў раслін і шырокім калекцыяніраваннем. К канцу 1967 года яго гербарый налічваў ужо каля 500 відаў раслін. У гэтым жа годзе, напісаўшы работу «Фларыстычны нарыс Мінскага раёна», ён становіцца членам Усесаюзнага батанічнага таварыства.

У 1967 годзе на біялагічным факультэце БДУ адкрылася школа юных біёлагаў, і Гена становіцца яе слухачом. Адначасова ён прымае актыўны ўдзел у рабоце студэнцкага навуковага гуртка пры кафедры сістэматыкі раслін. Захапленне фларыстыкай даступ да гербарыя Інстытута эксперыментальнай батанікі АН БССР, ён поўнасьцю прысвяціў сябе скрупу-

лёзнаму вывучэнню флоры БССР. У школе арганізоўвае гурток батанікі і разам з Віктарам Маўрышчавым праводзіць заняткі, расказвае рабяткам аб гісторыі флоры Беларусі, яе асаблівасцях, вучыць правільна вызначаць расліны. Летам, за год да заканчэння школы, працуе ў інстытуце эксперыментальнай батанікі АН БССР старшым лабарантам, прымае ўдзел у трох экспедыцыях па вывучэнню флоры нашай рэспублікі. У 1968 годзе, стаўшы студэнтам біяфака, адразу ж актыўна ўключыўся ў навукова-даследчую работу. Ім было знойдзена некалькі новых для БССР відаў рас-

лін. На III курсе яго выбіраюць старшынёй СНТ і старатай студэнцкага навуковага гуртка пры кафедры сістэматыкі раслін. У 1971 годзе піша работу «Фітагеаграфічны сувязі флоры Палесся з флорай Усходніх Карпат», якая ў 1972 годзе на рэспубліканскім аглядзе была аднесена да першай катэгорыі, а ў гэтым годзе на Усесаюзным аглядзе лепшых студэнцкіх навуковых работ удастоена залатой медалі. Вялікі, заслужаны поспех. Мы ад усёй душы віншваем Гену з гэтым поспехам.

В. ГАЛУБКОУ,
лабарант кафедры сістэматыкі раслін.

ЗАПЯВАЛА

На камсамольскім сходзе студэнтаў-першакурснікаў факультэта журналістыкі адказнай за культурна-масавую работу аднагалосна была выбрана Вераніка Сямчук.

Яшчэ калі мы працавалі на палетках саўгаса імя Леніна Валожынскага раёна, Вераніка была запявалай усіх цікавых спраў. Пад яе кіраўніцтвам у клубе пасля працоўнага дня праходзілі рэпетыцыі мастацкай самадзейнасці.

Зараз мы толькі пачалі вучобу, і вельмі не хапае часу. Але Вераніка знайшла яго. І не толькі для сябе. Яна і нас усіх павяла ў Рускі драматычны тэатр на новы цікавы спектакль. Потым мы абмяркоўвалі яго, спрачаліся. І былі ўдзячны Вераніцы.

А. ГРЫГОР'ЕУ.

АКТЫ Ё НАБЫВАЕ ВЕДЫ

На геаграфічным факультэце адбыўся семінар камсамольскага актыву, у якім прынялі ўдзел групкамсоргі і члены камсамольскага бюро факультэта.

Сакратар камітэта Сяргей Субоцін вызначыў задачы факультэцкай камсамольскай арганізацыі, сканцэнтрававу ўвагу на паспяховасці актыву. У мінулым годзе камсамольскія актывісты ў большасці сваяй займаліся на добра і выдатна. Традыцыю гэта трэба захаваць. Сваім асабістым прыкладам камсамольскія актывісты абавязаны ўздзейнічаць на ўсіх камсамольцаў у групах і на курсах.

Сакратар заклікаў групкамсоргаў даць бой «тройцы», звярнуць самую пільную ўвагу камсамольскіх бюро на вучобу.

Рэкамендавана правесці ў групах сустрэчы са студэнтамі-выдатнікамі старэйшых

курсаў, з удзельнікамі грамадзянскай і Айчынай вайнаў, паездкі ў Хатынь і на Курган Славы, па месцах баявой славы; асаблівую ўвагу звярнуць на правядзенне палітінфармацый. Гаварылася і пра такія выправаваныя формы работы, як дыспуты, абмеркаванні спектакляў і кінафільмаў, мерапрыемствы ваенна-патрыятычнага характару.

У семінары камсамольскага актыву прыняў удзел сакратар партыйнага бюро факультэта Г. Я. Рылук. Вучоба актыву завяршылася заняткамі па сектарах, дзе новавыбраныя групкамсоргі вучыліся весці дакументацыю, пратаколы камсамольскіх сходаў, арганізоўваць падрыхтоўчую работу. Уключэнне ўдзельнікам заняткаў быў паказан навукова-папулярны фільм «Дзікае жыццё Гандваны».

Н. НОВІКАВА.

Сёлета разам з намі ў святочных калонах дэманстрантаў будучы адзначаць 56-ю гадавіну Вялікага Кастрычніка пасланцы 21 краіны Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі, якія вучацца на падрыхтоўчым факультэце для замежных грамадзян.

Напярэдадні свята яны знаёміліся з дасягненнямі нашай краіны за гады Савецкай улады, слухалі гутаркі аб пераможным шэсці вялікага Кастрычніка, аб правадыру рэвалюцыі У. І. Леніне.

Студэнты-іншаземцы агледзелі слаўтасці сталіцы Беларусі, яе музей, сустрэліся са школьнікамі ў Палацы піянераў, наведалі літаратурны музей Янкі Купалы.

— Гэта цудоўна! — так выказалі свае ўражанні студэнты з Афганістана.

— Мы захоплены ўсім, што ўбачылі. Вашы дзеці маюць сапраўды ўсё для шчаслівага жыцця.

— Дзякуй за арганізацыю вельмі цікавых экскурсій! — працягвалі гутарку алжырскія і мараканскія студэнты.

НА ЗДЫМКАХ: у час экскурсій у музей Янкі Купалы і Палацы піянераў.

Фота М. НЕЧЫПАРЭНКИ.

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

Адбылося першае ў гэтым навучальным годзе пасяджэнне літаратурнага аб'яднання «Узлёт», якое дзейнічае ў нашым універсітэце ўжо дзесяты год.

З вялікім задавальненнем мы адзначаем, што і ў гэтым годзе «Узлёт» папоўніўся новай, адразу скажам, здольнай творчай моладдзю. Гэта — Антаніна Хатэнка з Пружан, Анатоль Ягоўдзік з Зельвы, Яўгенія Мальчэўская з Чашнікаў, якая ўжо працавала ў раённай газеце. Магчыма, у іх вершах можна ўбачыць адсутнасць творчага вопыту, але, несумненна, напісаны яны шчыра і непасрэдна.

Сёння мы прадстаўляем чытачам некаторыя вершы навічкі, якія абмяркоўваліся намі, а заадно і паведамляем, што наступнае пасяджэнне літаратурнага аб'яднання адбудзецца 14 лістапада ў 19-30 у 16-м кабінэце філалагічнага корпусу.

Чакаем студэнтаў усіх факультэтаў з новымі творамі.

Рыгор СЕМАШКЕВІЧ,
кіраўнік літаратурнага аб'яднання «Узлёт»,
кандыдат філалагічных навук.

Мікола АНТАНОЎСКИ

Клён сваім лістком зжаўцелым ціха
Дакрануўся да майго пляча.
Жураўліным клінам на вачах
Восень выплыла з мелодый Грыга.
Ловіць задуменная рука
Промні, як апошнюю лістоту.
Ціхіх гладышкі на калках
Парыжэлага, як сонца, плота.
Усюды фарбы... Жоўты, шэры колер.
Я і сам, здаецца, пасталеў.
Быццам пераворанае поле,
Быццам лістападу перапеў...

Арэхі малаком наліліся,
Пераспелі суніцы ў барах...
Успамінае грузін пра Тбілісі,
Пра ружовыя ранкі ў гарах.
Успаміны — адна асалода:
Кіпарысы, віно, вінаград...
На траве ўдыхае пяхота,
Не таму, што стаміўся салдат,
Што ізюмінкі-вочы грузінак
Не прысняцца такіх і ў сне...
Успаміны. Ва ўсіх успаміны.
І ў мяне.

ГЭТА МУЗЫКА, МУЗЫКА...

СВЕТА Трукшына, мая аднакурсніца і сяброўка, пайшла спяваць у народную капэлу універсітэта зусім нядаўна. На наступны дзень пасля першай рэпетыцыі толькі і размовы было:

— Ты не ўяўляеш, Маша, што гэта за дзіва! Ды што дзіва! Гэта... — і зацікавілася, не знаходзячы належнага параўнання.

— Не, я не магу табе расказаць. Гэта трэба самой чуць. Ну, хадзем на наступную рэпетыцыю — не пакадуеш, — пераконвала яна ў другі раз. І я, нарэшце, згадзілася.

Села разам з другімі, падстроіўшыся пад навічка, каб не звяртаць на сябе ўвагу. Спачатку нясмелыя, затым больш упэўненыя, то бадзёрыя, то задуменыя гукі напайнялі і напаўнялі аўдыторыю.

— Слых трымаць! Цішэй, вельмі груба атрымліваецца. Басы, разам з дзяўчатамі ўступайце, — настаўляе хормайстар капэлы Нона Уладзіміраўна Палявая.

— Ну што цяпер будзем спяваць? — пытае яна пасля распеўкі.

— «Кумачкі»!

Святлеюць, расплываюцца ва ўсмешках хлапечыя твары... Падабаецца ўсім гэтая жывая народная песня пра бесклапотных вясковых кумачкаў.

— А цяпер «Лес», — прапануе Грыша Новікаў новую песню.

— «Лес», «Лес», — падхопліваюць хорам астатнія.

...Цэлы шквал гукаў узрывае цішыню. Нібы дрэвы ў лесе перад навалніцай, трывожна гудуць басы. Мелодыя ўзнімаецца ўсё вышэй, вышэй. І раптам зрываецца з вышыні. Новы ўзлёт,

новае падзенне... Нарэшце, навалніца бярэ сваё. Акорд за акордам падаюць глухія гмахі гукаў. Шуміць і стогне патрывожаны лес...

Потым усё сціхае.

— Разумееш, самой не верыцца, што я маю дачыненне да гэтай прыгажосці, што я прымаю ўдзел у яе стварэнні! — узрушана шпэча мне на вуха Света. Нарэшце Нона Уладзіміраўна прапануе:

— Ну што, перапынак зробім?

Пераклічка.

— Ёсць!

— Ёсць!

— Я!

Адзін за адным падымаюцца хлопцы і дзяўчаты. Некалькіх чалавек няма. Чаму?

— У яе і так сёлета розных грамадскіх нагузак многа, а яшчэ капэла, —

Антаніна ХАТЭНКА

Я НЕ ХАЧУ

Я не хачу, каб зноў вайна грымела,
Каб слёзы зноў мяшаліся з крывёй,
Каб неба мірнае ад болю пачарнела
Над Беларуссю роднаю маёй.

Я не жадаю слухаць плач дзіцячы,
Чытаць абрыўкі пісьмаў ад бацькоў,
Глядзець, як б'е свінцовы дождж гарачы
Па зеляніне веснавых палёў.

Няхай жывуць шчаслівыя народы,
Забуйшы слова горкае «вайна»!
Няхай лятуць шчасліва нашы годы
І хай квітнее вечная вясна!

НАД БРАЦКАЙ МАГІЛАЙ

Ад болю сціскаецца сэрца маё
І поўніцца гнеўнаю сілай:
Стаіць і аплаквае гора сваё
Жанчына над брацкай магілай.

Схілілася нізка над роднай зямлёй,
Глытаючы горкія слёзы.
Спакойнае неба сінее над ёй,
Застылі ў маўчанні бярозы.

Ляжыць тут татарын, узбек ці грузін —
Хай слава аб іх не згасе.
А дзе пахаваны юнак, яе сын,
Не ведае маці старая.

Народы вялікай дзяржавы маёй
Братэрскаю дружбаю моцны.
Жанчына жыве. Над яе галавою
Плывуць незабыўныя вёсны.

НАВЕЛА

КАШТАНЫ

Кожную вясну яны апрацоўваюць у зялёных світары, яшчэ бліжэй становяцца да сонца. З кожным годам большае цень, у якім ужо можна знайсці адпачынак. Я сяду на лавачку, і перад вачыма ўзнікае мінулае...

Восень. Разам з бацькам, які ў той далёкі час здаваўся мне высокім і дужым, мы крочым праз парк. Абапал

асфальтаванай дарожкі цяняцца каштаны. Яны ківаюць курчавымі пасівельмі галовамі, нібы згаджаюцца з думкаю, што жыццё — найвялікшы суд на зямлі; сумуюць аб мінулай маладосці, шчодро сыплюць долу буйныя, з бялесымі пражылкамі каштаны, апранутыя ў карычневыя камізэлькі.

Два паданцы пакаціліся прама нам пад ногі. Бацька ўсміхнуўся, нетаропка падняў каштаны, працягнуў мне.

— Трымай, сыноч. Пасадаім на шчасце.

Каштаны нібы увабралі ў сябе цэпльню бацькавых рук. Яшчэ раней мне неяк давялося бачыць, як гэтыя дужыя рукі пяшчотна паднімалі з зямлі выпаўшых з гнязда небарак-птушаня, каб вярнуць іх маці — ластаўцы, якая нястомна вілася вакол нас.

А праз год пасаджаныя бацькам каштаны прараслі. Кволя парасткі пацягнуліся да сонца...

Даўно няма бацькі, а дрэўцы, як юнакі, зрабіліся моцнымі і прыгожымі. Восенню яны сыплюць мне ў далоні спелыя каштаны, у якіх захавалася цяплынь бацькоўскіх рук, нібы гэтым дзякуюць за мінулы клопат. А для мяне яны — жывы напамінак аб бацьку... Добрыя справы не паміраюць.

В. ЗАДАЛЯ,
студэнт.

ДАРОГІ

Яўгенія МАЛЬЧЭЎСКАЯ

Дарогі, дарогі, як песень спляценне,
Вясёлых і сумных, прамых і крутых.
З дарог пачынаем сваё нараджэнне,
Дарогі, дарогі, мы з вамі на «ты».
Па гэтых дарогах ідзем без прывалаў,
Каб пела аб ішчасці душа запявала.
Ідзем па дарогах, дзе вецер прагушкаў,
Дзе звонкія песні дзяўчаты пляюць,
І, ўзняўшыся ў неба, як гордыя птушкі,
Стаяць абеліскі — шляхі берагуць.

Чароўнае імгненне.

Фота М. ХАМЦА.

ДА ўВАГІ СТУДЭНТАЎ І ВЫКЛАДЧЫКАЎ

Культмасавая камісія мясцовага універсітэта аб'яўляе конкурс на лепшы сцэнарый навагодняга ранішніка для дашкольнікаў.

Умовы конкурсу: сцэнарый павінен быць разлічан на 1,5—2 гадзіны і прадстаўлен у мясцём на пазней 10 снежня 1973 года.

Тры лепшыя сцэнарый будуць адзначаны прэміямі ў размеры 30, 20 і 10 рублёў.

МЯСЦЁМ УНІВЕРСІТЭТА.

Рэдактар А. А. НИКОЛЕНКА.